

Center za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje

ZAPISNIK

seje razširjenega IO članov Centra, ki je potekala preko ZOOM-a v ponedeljek, 5. februarja 2024 s pričetkom ob 10:00.

Prisotni: zasl. prof. dr. Peter Glavič, zasl. prof. dr. Šime Ivanjko, zasl. prof. dr. Zmago Turk, red. prof. dr. Jožica Knez Riedl, izr. prof. dr. Lučka Lorber, izr. prof. dr. Marjeta Ciglencečki, izr. prof. dr. Jože Nemeč, dr. Darja Piciga, Nataša Marinič Petrovič.

Opravičeno odsotna: zasl. prof. dr. Jože Gričar, red. prof. dr. Matjaž Klemenčič.

Predlagan je bil **dnevni red:**

1. Potrditev zapisnika zadnje seje in pregled realizacije sklepov, zasl. prof. dr. Peter Glavič
2. Medgeneracijsko sodelovanje, red. prof. dr. Jožica Knez Riedl
3. Oblikovanje delovnih skupin v letu 2024 (spletna objava), vodje skupin
4. Predlog spremljanja objav naših članov v sistemu Cobiss in Sicris (2019–2023), red. prof. dr. Matjaž Klemenčič (spletna objava)
5. Predlog vsebine monografije ob 50-letnici Univerze v Mariboru, izr. prof. dr. Marjeta Ciglencečki in zasl. prof. dr. Šime Ivanjko
6. Predlog dnevnega reda skupščine CZPUVU UM, marec 2024, zasl. prof. dr. Peter Glavič
7. Razno

Sklep 1: Dnevni red je bil soglasno potrjen s tem, da se je 4. točka prestavila na naslednjo sejo IO zaradi odsotnosti red. prof. dr. Matjaža Klemenčiča.

Ad 1)

Zasl. prof. dr. Peter Glavič je podal poročilo o izvrševanju sklepov januarske seje razširjenega IO. Posamezne vsebine so bile obravnavane kot samostojne točke seje (beri v nadaljevanju).

O realizaciji 10. sklepa IO je poročala izr. prof. dr. Lučka Lorber: Spletni sestanek o razvoju starosti prijaznih univerz je potekal 25. januarja 2024. Sestanka se je udeležilo 16 udeležencev, kolegov iz UL, UM, UP, UNG, UNM, AME in Sveučilišča na Reki. Z naše strani so aktivno sodelovali: izr. prof. dr. Matjaž Debevc, zasl. prof. dr. Danijel Rebolj, zasl. prof. dr. Jana Goriup, dr. Darja Piciga in izr. prof. dr. Lučka Lorber. Udeleženci sestanka so se strinjali, da je sedaj potrebno skupno sodelovanje in povezovanje pri razvoju odprte univerze v slovenskem prostoru. Pri tem se naj upoštevajo načela in cilji starosti prijazne univerze. Potrdi se skupno nastopanje na okrogli mizi na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, ki bo potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani od 30. 9. do 2. 10. 2024. Predstavljen je bil pristop *Vključujoče univerzitetno izobraževalno okolje kot generator uspešnih zgodb*, RKRS, november 2023, ki ga je predstavil izr. prof. dr. Matjaž Debevc. Na osnovi dobrih praks (primer zasl. prof. dr. Danijela

Rebolja) se bo razmislilo o možnostih uresničitve pobude za izobraževanje na daljavo. Druga zamisel je razvoj rezidenčnega izobraževanja starejših po zgledu danske ljudske visoke šole (DVLŠ). *Dr. Darja Piciga* predstavila pobudo *Zorenje v modrosti ter sodobni pristopi k učenju za trajnostnost*. V februarju se bo oblikovala ožja skupina, ki bo pripravila smernice za obdobje 2024-2025. Naslednji spletni sestanek bo organiziran v marcu, srečanje v živo je dogovorjeno v maju na Univerzi na Primorskem, septembra pa na Univerzi v Ljubljani.

Sklep 2: Zapisnik in poročilo o izvedbi sprejetih sklepov zadnje seje razširjenega IO sta bila soglasno sprejeta. Prav tako se podpira nadaljnje delo iniciative za krepitev načel in ciljev starosti prijazne slovenske univerze.

Ad 2)

Red. prof. dr. Jožica Knez Riedl pove, da je na svetu in pri nas že vrsto let čedalje več prizadevanj za vzpostavitev medgeneracijskega sodelovanja. Večina sicer pomisli na sodelovanje med starimi in mladimi, a to je le ena izmed povezav med generacijami. Pri nas sledimo tujini in tako se medgeneracijskemu sodelovanju posvečamo v vrtcih, domovih starejših, društvih upokojencev, športnih društvih ipd. Motiv je zagotavljanje medsebojnega spoštovanja, pomoči in solidarnosti. Premoščanje motečih razlik med generacijami je možno s spoštljivo izmenjavo znanja in izkušenj, s premagovanjem mnogih negativnih stereotipov in s pravilnim pristopom do manj prijetnih, celo tem, ki se jih ne sme omenjati. Na drugi strani so prizadevanja za dvig optimizma, vedrine z druženjem, s tematskimi pogovori z zanimivimi posamezniki, bralnimi krožki, oblikami rekreacije, preučevanjem kulturne dediščine ipd.

Kot tipičen primer medgeneracijskega sodelovanja lahko navedemo povabilo študentskega sveta Univerze v Mariboru na razpravo o kariernih možnostih mladih lanskega decembra, kjer so z zanimanjem prisluhnili mnenju, izkušnjam mladim strokovnjakom, uspešnim podjetnikov in tudi več kot 60 let starejše profesorice z malodane 40-letnimi izkušnjami usmerjanja študentov do diplome in po njej. Kakovosten zasnovan in izpeljan program je imel le eno »lepotni napako«, namreč, izredno majhno zainteresiranost in odzivnost mladih, ki jim je bil dogodek namenjen.

Kaj se dogaja na področju medgeneracijskega sodelovanja? Težišče se preusmerja z razmerja med starimi in mladimi, v podjetja, med zaposlene. Po ugotovitvah avstralske raziskovalke *Felicity Menzies* naj bi bilo med njimi zastopanih 5 različnih generacij, v katerih se tudi pojavljajo moteče razlike, trenja. Te je treba znati ublažiti v korist vseh udeležencev, celotne družbe. Od tod ideja o globalnem medgeneracijskem tednu (zadnji teden v aprilu), namenjenemu dvigu medgeneracijske ozaveščenosti, vzpostavljanju medgeneracijskega partnerstva, premagovanju osamljenosti in socialne izolacije, poudarjanju pomena medorganizacijskih prostorov in komun, rušenju starostnih ovir, evropskemu dnevu medorganizacijske solidarnosti (29. aprila) in kreiranju medorganizacijskih delovnih mest.

V okviru našega Centra je dr. Lučka Lorber nasnula teme predavanj, ki bi jih naj člani Centra namenili študentom. Doslej so bila izvedena tri (Lorber, Knez Riedl, Glavič), na ustrezen termin pa čakajo teme ddr. Matjaža Muleja (Družbena odgovornost, teorija sistemov in teorija netehnoloških inovacij), dr. Metke Sitar (Arhitektura in kakovost bivanja), dr. Marjete Ciglencečki

(Kulturna dediščina in sodobna umetnostna ustvarjalnost – del naše življenjske stvarnosti) in dr. Marjana Skalickega (Brez zdravih korenin drevo ne more cveteti – Zdravo prehranjevanje).

Sklep 3: IO podpira nadaljnjo krepitev medgeneracijskega sodelovanja in razumevanja le tega, kot ga je predstavila red. prof. dr. Jožica Knez Riedl. Pristopi se k animaciji in zbiranju tem medgeneracijskega sodelovanja tako pri članih kot študentih.

Ad 3)

Zasl. prof. dr. Peter Glavič predstavi seznam delovnih skupin članov centra. Delovnih skupin je skupno šest.

Sklep 4: Potrdi se predlog seznama delovnih skupin s tem, da se:

- Uredijo imena po abecednem redu;
- vnesejo imena dosedanjih članov delovne skupine Varstvo okolja;
- na seznamu so lahko le člani Centra;
- potrdi se predlog izr. prof. dr. Marjeta Ciglenečki o preimenovanju delovne skupine **Kultura in umetnostna zgodovina v Kultura in humanistika**. Predlog se posreduje v potrditev na marčevsko skupščino CZPUVU UM.

Tako urejen in dopolnjen seznam posreduje vodja zasl. prof. dr. Peter Glavič skrbnikom spletne strani UM.

Ad 5)

Izr. prof. dr. Marjeta Ciglenečki pove, da člani Centra za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje UM želimo posebno pozornost nameniti bližajoči se 50-letnici ustanovitve Univerze v Mariboru. Predlagamo, da Univerza v Mariboru v letu 2025 izda jubilejno publikacijo, katere temeljni cilj bo opozoriti na pomen in vlogo ustanove, ki se je od ustanovitve do danes razrasla v veliko in ugledno izobraževalno in raziskovalno inštitucijo. Zasnovo monografije smo si zamislili v treh temeljnih poglavjih, kot sledijo spodaj. Prispevki iz II. in III. sklopa bodo znanstveni in bodo vsebovali znanstveni aparat, prav tako bodo recenzirani. Spominski zapisi so seveda drugačna zvrst zgodovinskega pisanja in sodijo v kategorijo strokovnih ali poljudnih člankov.

I. Uvodni nagovori

II. Zgodovina visokošolskega študija v Mariboru

Prvi sklop prispevkov naj celovito strne zgodovino visokošolskega študija v Mariboru od Slomškove ustanovitve bogoslovja v letu 1859, preko Združenja visokošolskih zavodov Maribor, ustanovljenega leta 1961, do uradne potrditve univerzitetnega študija v Mariboru v letu 1975.

V drugem delu tega poglavja nameravamo izpostaviti pravne vidike, ki so bili temelj za razvoj visokega šolstva v Mariboru. V ločenem prispevku bi opisali razrast univerzitetnega študija po letu 1975, posebej pa želimo izpostaviti razvoj informacijskih sistemov (IZUM) ter še prav posebej sistema COBISS in SICRIS.

III. Arhitekturna zgodovina in ovrednotenje stavb v mestnem tkivu Maribora, Ljubljane, Kranja, Celja, Krškega, Velenja in Brežic, v katerih potekajo študijski procesi UM

UM je lastnica vseh stavb v Mariboru, v katerih potekajo študijski procesi. Nekatere so historične in so v preteklosti služile drugim namenom, več pa jih je bilo zgrajenih prav za potrebe UM oziroma njenih fakultet. Med prvimi in drugimi je več historično in likovno izstopajočih primerov, zlasti pa smo lahko ponosni na več objektov iz šestdesetih in sedemdesetih let 20. stoletja, ki veljajo za ključne zgradbe slovenskega modernizma.

Med stavbami želimo posebej opredeliti palačo rektorata, ki je umeščena v srčiko mariborskega mestnega tkiva in ki tako s svojo zgodovino kot s sedanjo funkcijo prezentira pomen univerze nasploh. Osvetliti želimo nastanek palače in njeno nekdanjo namembnost ter bralce seznaniti z njeno prenovo za potrebe rektorata, kar je bil eden največjih investicijskih podvigov v zgodovini univerze.

IV. Spominski zapisi

V posebnem poglavju želimo zbrati spominske zapise nekdanjih in tudi danes zaposlenih na UM. Mnogih zaslužnih za ustanovitev univerze ni več med nami, se jih pa drugi še spominjajo ali pa so sodelovali pri kakšnih pomembnih in zanimivih univerzitetnih dogajanjih.

Likovna oprema

Avtorji posameznih prispevkov bodo besedilom sami dodali ilustrativne fotografije. Ob tem pa želimo uporabiti tudi fotografije iz arhiva UM. Večina fotografij, ki so nastale ob pomembnih dogodkih, ni opremljena s podatki niti o upodobljenih akterjih niti o dogodkih samih. Nekaj starejših upokojenih profesorjev je pripravljenih identificirati posamezne posnetke; edino z dodajanjem tovrstnih informacij bodo fotografije uporabne kot pričevalke zgodovine Univerze v Mariboru.

Predlagamo, da zberemo prispevke v obsegu 20 avtorskih pol (ok. 320 tipkanih strani), pri oblikovanju publikacije pa naj bi slikovnemu delu odmerili ok. ¼ prostora. Publikacija bi morala biti tiskana na kakovostnem papirju zaradi zahtev ilustrativnega gradiva in ne nazadnje zaradi njenega jubilejnega značaja. Predlagamo, da publikacija izide pri univerzitetni založbi v nakladi 500 izvodov.

Uredniški odbora Centra:

- zasl. prof. dr. Šime Ivanjko
- prof. dr. Jože Nemec
- izr. prof. dr. Lučka Lorber
- izr. prof. dr. Marjeta Ciglencečki

Sklep 5: Člani razširjenega IO se strinjajo s predlogom vsebinske zasnove za monografijo ob 50-letnici Univerze v Mariboru. Rektorju se posreduje vsebinski predlog še pred obiskom članov Centra, 13. 2. 2024.

Ad 6)

Zasl. prof. dr. Peter Glavič seznanil prisotne, da bo skupščina organizirana meseca marca. Program skupščine vsebuje poročilo o izvršitvi sklepov, predstavitev četrletnih poročil vodij delovnih skupin in poročilo vodje centra. Vodje delovnih skupin pošljejo svoja poročila v najkrajšem času, da lahko vodja pripravi zbirno poročilo. Prav tako je prisotne seznanil s predlogom za novega vodjo Centra, to je zasl. prof. dr. Šime Ivanjko, ki je kandidaturo tudi sprejel.

Sklep 6: Seja Skupščine Centra bo organizirana v ponedeljek, 11. marca 2024 ob 10:00 na Rektoratu UM (potekala bo tudi preko spletne povezave ZOOM). Vodje delovnih skupin posredujejo svoja poročila najkasneje do konca februarja.

Sklep 7: IO CZPUVU predlaga zasl. prof. dr. Šimeta Ivanjka za vodjo Centra za naslednje mandatno obdobje 4. let.

Ad 7)

Razno

Predstavljene so bile načrtovane aktivnosti v mesecu februarju:

- spletni obisk Pravne fakultete UM;
- obisk pri rektorju, Monografija ob 50- obletnici UM, torek, 13. 2. ob 11:00;
- predavanje doc. dr. Nevenke Krčevski Škvarč, *Kako pomagati odhajajočim?*, se izvede v četrtek, 15. 2. 2024 ob 15:00, v prostoru Severni stolp na Rektoratu UM in preko spleta;
- potrdi se sodelovanje v projektu Nova Gorica (kulturna prestolnica Evrope);
- Mednarodno sodelovanje (spremljanje aktivnosti in seznanjanje novosti – Roje poslal obvestilo);
- Predstavitev Centra v reviji Vzajemnost (zasl. prof. dr. Peter Glavič);
- Spletno predavanje za Center za upokojene profesorje Sveučilišča na Reki, izr. prof. dr. Lučka Lorber, *Poslanstvo i načela djelovanja starosti prijaznim sveučilišta*, 28. 2. 2024;
- Obravnavanje problematike vključevanja upokojencev v dejavno družbo (sodelujemo s svetom za razvoj SAZU, kjer se je zapletlo pri ARISu – upokojenci so že lahko sodelovali, potem pa so jih izločili; zdaj se obeta sestanek, da vidimo ali bo potrebno pripraviti zakonski predlog; seja bo v sredo 7. 2. 2024, predlog pripravljen);
- poteka rok za prijavo prispevkov za konferenco IRDO, ki bo potekala 12. in 13. 6. 2024. Do konca meseca se morajo oddati povzetki. Vabilo se ponovno pošlje vsem članom.

Naslednja spletna seja razširjenega Izvršnega odbora Centra bo v ponedeljek, 4. marca 2024 ob 10:00.

Seja je bila zaključena ob 11:45.

Zapisnik oblikovale:

Nataša Marinič Petrovič

Red. prof. dr. Jožica Knez Riedl

Izr. prof. dr. Marjeta Ciglencečki

Izr. prof. dr. Lučka Lorber

Vodja Centra:

zasl. prof. dr. Peter Glavič

Maribor, 5. 2. 2024